

Jurij Senegačnik: Slovenija in njene pokrajine

2012. Ljubljana, Modrijan, 472 str.

Ob koncu leta 2012, skoraj 15 let po izidu geografskih monografij o tedaj še mladi slovenski državi, Geografije Slovenije (urednika: Ivan Gams in Igor Vrišer, Slovenska matica, 1998) in Slovenije – pokrajine in ljudje (urednika: Drago Perko in Milan Orožen Adamič, Mladinska knjiga, 1998), smo ponovno dobili temeljno geografsko monografijo, ki na celosten način predstavlja sodobno Slovenijo in njene pokrajine. To je knjigo Jurija Senegačnika Slovenija in njene pokrajine (Modrijan založba d.d., 472 strani, 621 fotografij, 67 kart, 102 grafa, 28 ilustracij). V primerjavi s knjigama iz leta 1998, kjer so bile občegeografske razmere in regionalnogeografska podoba Slovenije predstavljene s strani številne ekipe avtorjev v dveh ločenih delih, je Senegačnikova monografija celovito delo enega avtorja, ki združuje obči in regionalni del geografije Slovenije, zaradi česar je bistveno bolj koherentna in kompaktna celota, iz katere je jasno razvidna rdeč nit, ki jo je zasledoval avtor.

Jurija Senegačnika slovenska geografska in širša javnost pozna kot pisca zelo odmevnih geografskih učbenikov za srednje in osnovne šole. Učbenika Slovenija 1 - geografija za 3. letnik gimnazij (Modrijan založba d.d., 2008) in Slovenija 2 - geografija za 4. letnik gimnazij (Modrijan založba d.d., 2010) sta avtorju služila kot izhodišče za pripravo monografije Slovenija in njene pokrajine. Po vsebinskem obsegu, aktualnosti in bogastvu slikovnega gradiva pa ju daleč prekaša.

Stična točka z učbenikoma je avtorjeva težnja, da je delo strokovno korektno in neoporečno, istočasno pa tudi poljudno. Mislim, da je avtorju to v celoti uspelo, zato bo knjiga naletela na zelo širok krog bralcev in uporabnikov: od šolajoče se mladine na vseh stopnjah izobraževanja, do geografov in strokovnjakov ostalih prostorskih ved, z veseljem jo bodo v roke vzeli tudi izletniki in ljubitelji domoznanskega branja. Za širšo publiko bodo zanimive tudi številne vinjete z različnimi zanimivostmi in podrobnostmi.

Knjiga je sestavljena iz osmih temeljnih poglavij. Prvi dve sta namenjeni prikazu naravno- in družbenogeografskih značilnosti, preostalih šest pa predstaviti petih velikih naravnogeografskih enot (makroregij) Slovenije (Alpskih, Predalpskih, Dinarskokraških, Obzreozemskih in Obpanonskih pokrajin) in zamejstva. Avtor je pri opisih izhajal iz najnovejših spoznanj geografije in tudi drugih prostorskih ved ter težil k zajemanju najnovejšega stanja v prostoru. To ni bilo vedno enostavno, saj se družbena in gospodarska podoba Slovenije v zadnjem času zelo hitro spreminja.

Pomemben prispevek monografije k slovenski geografiji, tako znanstveni kot šolski, je tudi dodelava in nadgraditev naravnogeografske členitve Slovenije za potrebe šolske geografije, ki so jo pripravili Karel Natek, Darko Ogrin in Igor Žiberna (Teorija in praksa regionalizacije Slovenije, Maribor,

2004). Členitev ni bila do konca dodelana; ni dorekla imen enot nižje ravni (pokrajin) in začrtala mej med njimi. Prvi poskus konkretnega poimenovanja pokrajin znotraj na novo začrtanih enot srednje ravni je naredil Senegačnik v gimnazijskem učbeniku Slovenija 2 (Modrijan založba d.d., 2010). V sodelovanju z Darkom Ogrinom in Igorjem Žiberno je še odprta vprašanja odpravil za potrebe te monografije, v kateri je nova členitev Slovenije na 47 pokrajin prvič objavljena in ji avtor tudi sledi v regionalnem delu monografije.

Posebna vrednost knjige je bogata kartografska, grafična in slikovna oprema, ki vsebinsko dopolnjuje napisano in hkrati poskrbi za večjo nazornost. Avtor je izbral najboljše gradivo, ki ga je že uporabil pri geografskih učbenikih in dodal veliko novega. Velika večina fotografij je avtorjevih in so rezultat sistematičnega terenskega raziskovanja Slovenije, zelo veliko jih je posnetih iz zraka.

Darko Ogrin